

Karelia-ammattikorkeakoulu
Restonomi (AMK)

Kisaturismi Kontiolahden ampumahiihdon maailmancup- osakilpailuissa

Tommi Turunen

Opinnäytetyö, helmikuu 2023

www.karelia.fi

OPINNÄYTETYÖ
Helmikuu 2023
Restonomi (AMK)

Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
+358 13 260 600 (vaihde)

Tekijä
Tommi Turunen

Opinnäytetyön nimi
Kisaturismi Kontiolahden ampumahiihdon maailmancup-kilpailuissa

Toimeksiantaja
Kontiolahden Urheilijat

Tiivistelmä

Kontiolahden ampumahiihtostadionilla pidettävät ampumahiihdon maailmancup-osakilpailut ovat läpi vuosien olleet suosittuja tapahtumia yleisön keskuudessa. Kävijöitä on vuosittain paikalla lukuisia ja tunnelma on korkealla. Mitkä tekijät ovat syinä jatkuvaan suosioon kisoissa ja minkä vuoksi? Kuinka suosiota kisojen suhteen voitaisiin vielä parantaa?

Tässä opinnäytetyössä käytiin läpi tekijöitä, jotka tuovat yleisöä paikalle katsomaan kisoja vuosittain. Työssä perehdytään perusteisiin liittyen maailmancup-kilpailuihin, joita Kontiolahdella pidetään. Opinnäytetyöhön kuului myös kysely, jossa kartoitetaan millaisia ikäluokkia kilpailut ovat tavoittaneet, kuinka moni on käynyt kisoissa, sekä otetaan huomioon mahdollisia parannusehdotuksia kisoihin liittyen.

Kyselystä saaduista tuloksista muodostuu kokonaisuus, jossa käydään läpi asioita Kontiolahden maailmancup-osakilpailuiden turismista, kyselyyn vastanneiden kokemuksia sekä lisäksi perehdytään asiaan keskeisillä käsitteillä.

Kieli
suomi

Sivuja	25
Liitteet	22
Liitesivumäärä	3

Asiasanat
talviurheilu, kisaturismi, tapahtumamatkailu

THESIS
February 2023
Degree Programme in Tourism and Hospitality
Management
Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
FINLAND
+ 358 13 260 600 (switchboard)

Author
Tommi Turunen

Title
Tourism in Kontiolahti Biathlon World Cup Events

Commissioned by
Kontiolahden Urheilijat

Abstract

In this thesis, the goal is to find out how many spectators visit the events of Kontiolahti Biathlon World Cup. The survey for this thesis was conducted with a Webropol inquiry. The answers were analysed for this thesis, including a list of motivating factors activating spectators to visit Kontiolahti year after year.

The thesis is commissioned by Kontiolahden Urheilijat. Kontiolahden Urheilijat is an organization which organizes biathlon events held in Kontiolahti. This thesis includes information gathered from the organizing organization and information collected by the author of the thesis when working in the organization.

The theoretical part of the thesis handles winter sports, sport tourism, and event tourism. This thesis also describes the history of biathlon and the stadium in Kontiolahti, as well as the main factors affecting the spectators arriving in Kontiolahti regularly.

Language
Finnish

Pages	25
Appendices	22
Pages of Appendices	3

Keywords
winter sports, sport tourism, event tourism

Sisältö

1	Johdanto	5
2	Käsitteet.....	6
2.1	Toimeksiantaja.....	6
2.2	Keskeiset käsitteet.....	8
2.3	Aikaisemmat tutkimukset kisaturismista	11
3	Tavoite ja tehtävä.....	11
4	Menetelmälliset valinnat.....	12
4.1	Toteuttamistapa	12
4.2	Opinnäytetyöhön tarvittavan aineiston kerääminen	13
5	Tulokset	14
5.1	Kysely	14
5.2	Vastajat.....	15
5.3	Vastaukset.....	16
5.4	Johtopäätökset	17
6	Luotettavuus ja eettisyys.....	19
7	Pohdinta.....	20
	Lähteet.....	21

Liitteet

Liite 1   Kyselylomake

1 Johdanto

Opinnäytetyön aiheena on kisaturismi Kontiolahden ampumahiihdon mc-osakilpailuissa. Tavoite opinnäytetyössä oli selvittää, millaista kisaturismia Kontiolahden ampumahiihdon mc-osakilpailuissa on. Opinnäytetyössä selvitettiin, kuinka paljon kävijöitä kilpailuissa on, millaisia ikä- ja sukupuoliryhmiä kilpailut tavoittavat sekä millaisia huomiota kilpailuissa käyneet henkilöt ovat tehneet kilpailuista, niiden organisoinnista sekä tapahtuma-alueen toiminnoista.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tuoda esille tekijöitä, joiden avulla kisatapahtumaa saataisiin kehitettyä sekä kävijämäärää nostettua. Työssä hyödynnettiin omia kokemuksia, joita on karttunut talkoolaisajasta kilpailuissa sekä työharjoittelussa toimeksiantajalla olemisesta. Työssä esiintyy siis omia huomioita tapahtumasta ja niiden avulla ideoidaan parannusehdotuksia, joilla kävijöiden viihtyvyyttä saataisiin kohennettua.

Kun edellä mainitut asiat oli työssä käsitelty, sen jälkeen alettiin perehtymään varsinaiseen opinnäytetyön tehtävään, joka aloitettiin keräämällä kyselyaineisto. Kyselyn avulla selvitettiin, kuinka monet ihmiset ovat kisoja käyneet katsomassa ja syitä, miksi he ovat paikalle saapuneet. Toimeksiantajalta saatujen tietojen avulla saatiin selville kävijämäärät viimeisimmissä mc-osakilpailuissa stadionilla. Esille nousevia asioita olivat myös luotettavuuteen liittyvät tekijät sekä eettisyys työn aikana. Työn tavoitteena oli siis tuoda esille asioita sekä tekijöitä, joidenka vuoksi Kontiolahden ampumahiihdon mc-osakilpailut vetävät ihmisiä puoleensa.

2 Käsitteet

2.1 Toimeksiantaja

Toimeksiantajana työssä toimii Kontiolahden ampumahiihtostadionilla kilpailuja järjestävä taho Kontiolahden Urheilijat ry. Ampumahiihtokisojen lisäksi KontU järjestää muun muassa kesäisin juoksu, pyöräily- ja rullahiihtokilpailuja. KontU on toiminut kilpailujen järjestäjänä alusta lähtien. Yhdistys on perustettu vuonna 1956, joten historia ulottuu kauas, ja kokemuksia kilpailujen järjestämisestä on kertynyt paljon. Ensimmäiset kansainväliset ampumahiihtokisat Kontiolahden ampumahiihtostadionilla järjestettiin jo vuonna 1988. Kontiolahden maailmancup-kilpailut ovat lähes vuosittain järjestettävä tapahtuma. Ensimmäisen kerran Kontiolahdella kisattiin maailmancupin merkeissä vuonna 1990. Sen jälkeen kilpailuja on ollut melkein joka vuosi muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. (Kontiolahti Biathlon 2022.)

Kyseessä on Kansainvälisen ampumahiihtoliiton (International Biathlon Union) järjestämät maailmancup-osakilpailut. Maailmancupin aikana ohjelmassa on erilaisia kilpailumatkoja useana kilpailupäivänä. Esimerkkinä normaalimatka, pikamatka, takaa-ajo sekä joukkuekilpailut. Miehillä ja naisilla on omat sarjansa (pois lukien sekaviesti). (International Biathlon Union 2022).

Ampumahiihdossa kilpailumatkoina ovat siis normaalimatka, pikamatka, takaa-ajo sekä joukkuekilpailut. Normaalimatkan pituutena on miehillä 20 kilometriä ja naisilla 15 kilometriä. Lähtö tapahtuu väliaikalähtönä lähtöväliden vaihdellessa 30 sekunnista 1 minuuttiin. Normaalimatkan aikana hiihtäjillä on 4 ampumapaikkaa, 2 makuu- ja 2 pystyampumapaikkaa. Jokaisesta ohilaukauksesta urheilijan aikaan lisätään yksi sakkominuutti. Pikamatkat ovat miehillä 10 kilometrin pituisia ja naisilla 7.5 kilometrin pituisia kilpailuja. Lähtö tapahtuu samoilla tavoin kuin normaalimatkojen kilpailuissa. Pikamatkat sisältävät 2 ampumapaikkaa, makuu- ja pystyammunnan. Jokaisesta ohilaukauksesta urheilija joutuu kiertämään sakkokierroksen, joka on 150 metriä pitkä kierros heti ampumapaikan jälkeen. Takaa-ajomatkoilla lähtövälit

kilpailijoilla määräytyvät edellisen kilpailun tulosten mukaan. Matkoina takaa-ajossa ovat miehillä 12.5 kilometriä ja naisilla 10 kilometriä. Ohilaukauksesta urheilija joutuu kiertämään sakkokierroksen. Edellä mainittujen matkojen lisäksi ampumahiihdossa hiihdettäviä kilpailuja ovat yhteislähtö- ja joukkumatkat. Yhteislähdössä on mukana 30 kilpailijaa, mukaan kilpailuun pääsevät urheilijat määräytyvät maailmancup-tilanteen mukaan. Miehillä yhteislähdön matkana on 15 kilometriä ja naisilla 12.5 kilometriä. Kilpailuissa on 4 ampumapaikkaa, 2 makuu- ja 2 pystypaikkaa. Jokaisesta ohilaukauksesta urheilija joutuu kiertämään sakkokierroksen. Joukkuekilpailuihin kuuluu viesti- sekä sekaviesti. Normaalissa viestissä joukkueessa on 4 urheilijaa. Miehistä yhden urheilijan hiihto-osuus on 7.5 kilometriä ja naisissa 6 kilometriä. Sekaviestissä on mukana 2 mies- sekä naiskilpailijaa ja matkana yhdellä kilpailijalla on 6 kilometriä.

Maailmancup-viikonlopun ajankohta on vaihdellut aikojen saatossa (Kontiolahti Biathlon 2022). Kontiolahdella on kisattu niin maailmancup-kauden aloitus- kuin lopetuskilpailuja. Stadionilla on järjestetty myös kahdet MM-kisat vuosina 1999 ja 2015. Tietoperustan yksi osa koostuu tiedoista, joita Kontiolahden Urheilijoille on kertynyt lukuisten maailmancup-osakilpailujen järjestämisestä. Kontiolahden ampumahiihtostadionilla on Kansainvälisen Ampumahiihtoliiton IBU:n A-lisenssi, joka antaa mahdollisuudet järjestää Kontiolahdella juuri edellä mainittuja kilpailuja.

Kun stadionilla ei ole kilpailuja, toimii se kuntalaisten liikuntapaikkana. Stadion on kesäisin aktiivisessa käytössä, sillä silloin siellä järjestetään rullasuksilla ampumahiihtoa sekä normaalia rullasuksihiihtoa. Lähistö on myös suosittua aktiviteettialuetta. Stadion on tunnettu siitä, että siellä sijaitsee jäädytetty latu. Se avataan jo lokakuussa, ja kausi kestää pitkälle kevääseen. Tämä takaa sen, että kilpailut eivät jää ainakaan lumen puutteesta kiinni. (Kontiolahti Biathlon, 2022a.)

2.2 Keskeiset käsitteet

Keskeisimpänä käsitteenä opinnäytetyössä on kisaturismi. Kisaturismia on turismi, jossa ihmiset matkustavat esimerkiksi toiseen kaupunkiin tai ulkomaille päästäkseen katsomaan jonkinlaista urheilutapahtumaa. Kisaturismin käsitteen muodostavat kisaturistit, ketä ovat henkilöt, jotka matkustavat tapahtumaan. Kisaturisteja voi myös kutsua asiakkaiksi, sillä he maksavat tapahtumaan pääsystä sekä tapahtuman oheistarjonnasta. Käsitteinä työn aikana tulevat esiin niin ikään tekijät, joilla tarkoitetaan asioita, jotka ilmenevät kisojen suosion kannalta tärkeässä asemassa. Esimerkiksi kilpailutapahtumien historia, sijainti sekä oheispalvelut kuuluvat tekijöihin, joiden ansiosta kilpailut pysyvät kisaturistien suosiossa pitkään.

Kisaturismin keskiössä on liikkuminen ja matkustus. Edellä mainituissa aktiviteeteissa motiiveina toimii urheilutapahtumat sekä liikkuminen. Jotta kisaturismia sekä muita liikunnallisia matkailutuotteita on mahdollisuus toteuttaa, on tärkeässä osassa asiakasymmärtäminen. Järjestäjien on tärkeä ymmärtää, mitä kisaturistit odottavat tapahtumilta ja, kehittää tapahtumia sen mukaan. Tässä voi hyödyntää monia eri tekijöitä, joihin kuuluvat muun muassa saavutettavuus sekä vetovoimatekijät. Suomi on yleisesti matkailussa hyvässä maineessa, joten hyödyntämällä sitä tapahtumien markkinoinnissa saa matkailijoiden huomion herätettyä. (Minkkinen 2020.)

Tapahtumajärjestäminen on tärkeä alue liittyen kisaturismiin. Kilpailuja katsomaan saapuvat matkailijat odottavat tapahtumalta muutakin oheistoimintaa kilpailujen lisäksi. Tähän kuuluvat esimerkiksi ravitsemuspuoli ja oheisohjelmat. Nämä tukevat itse tapahtumaa hyvin ja tuovat lisää mielenkiintoa katsojien näkökulmasta. Lisäksi kisaorganisaatio on käsite, joka nousee esiin työn aikana. Sillä tarkoitetaan tapahtuman järjestäjää ja sen tärkeintä johtavaa elintä. Niin ikään tärkeässä osassa käsitteisiin liittyen on kilpailut mahdollistavat tekijät. Näillä tarkoitetaan asioita, jotka ilmenevät kisojen suosion kannalta tärkeässä asemassa. Esimerkiksi historia, sijainti sekä oheispalvelut kuuluvat tekijöihin, joiden ansiosta kilpailut ovat pysyneet kisaturistien suosiossa pitkään. (Sool 2022.).

Kun ihmiset huomaavat heitä kiinnostavan tapahtuman esimerkiksi toisessa kaupungissa tai ulkomailla, tapahtumajärjestämisen tuloksena syntyy tapahtumamatkailua. Kuten Patama-Huikuri (2016) työssään mainitsee, tapahtumamatkailu on terminä varsin nuori sen ollessa käytössä 1980-luvulta lähtien. Tapahtumamatkailu on kuitenkin koko ajan yleistynyt suurien tapahtumien kasvukehityksen mukaan ja ihmisten tapahtumia kohti nousseen kiinnostuksen takia. Tapahtumamatkailun tavoitteena voi olla kaksi tehtävää. Ensimmäinen tehtävä on nähtävyytenä oleminen ja toisena tutkia kohderyhmiä, jotka matkustavat tapahtumaan ja motivoida heitä. (Patama-Huikuri 2016.)

Ampumahiihdon maailmancup-osakilpailuissa vierailun voi yhdistää urheilumatkailuun, joka on yksi Suomen matkailustrategian edistävä teema. (Business Finland). Business Finlandin julkaisussa kerrotaan, että luonto- sekä urheilumatkailussa on paljon samanlaisia piirteitä. Näihin piirteisiin kuuluu muun muassa puhtaassa luonnossa liikkuminen ja omasta hyvinvoinnista huolehtiminen. (Business Finland). Ampumahiihdon maailmancup-osakilpailuja ajatellen, edellä mainitut asiat sopivat hyvin yhteen. Kilpailuja seurataan metsän siimeksessä taikka stadionilla, puhtaasta ja raikkaasta ulkoilmasta nauttien. Omasta hyvinvoinnista voi huolehtia kilpailujen aikana esimerkiksi nauttimalla kilpailutapahtumien lisäksi oheistoiminnoista, liikkumalla katsoja-alueilla ympäri metsää sekä tutustumalla stadioniin ja sen toimintoihin kilpailujen ulkopuolella.

Keskeisenä käsitteenä opinnäytetyössä on myös talviurheilu ja eritoten ampumahiihto. Talviurheilu on yleisesti Suomessa suosiossa vuodenaikojen vuoksi. Talviurheilua on jokaisen helppo harjoittaa esimerkiksi käymällä hiihtämässä taikka luistelemassa. Tämän takia myös talviurheilulajien seuraaminen on suomalaisille tuttua. Tunnettuja talviurheilulajeja ovat esimerkiksi jääkiekko, maastohiihto, alppihiihto, ampumahiihto ja mäkihyppy. Ampumahiihto omaa pitkät perinteet sillä ensimmäisen kerran ampumahiihtoa kilpailtiin olympialajina vuonna 1924. Suomalaisia olympiamitalisteja ampumahiihdosta ovat Antti Tyrväinen, Heikki Ilola, Harri Eloranta ja Ville Räikkönen. MTV-utisten tekemästä selvityksestä selviää että maailmanmestaruuksia Suomeen on tullut kymmenen kappaletta. Ensimmäisen

ampumahiihdon maailmanmestaruuden Suomeen toi Kalevi Huuskonen vuonna 1961 ja viimeisimmän Kaisa Mäkäräinen vuonna 2011. Ampumahiihdosta Suomeen tulleen menestyksen kautta, on se pysynyt suomalaisten yhtenä suosituimpien seurattujen talviurheilulajien joukossa. Kansainvälisesti ampumahiihdon suosioista kertoo se, että IBU:n pääsihteeri Niklas Carlsson kertoi vuonna 2020 ampumahiihdon katsojalukujen olleen esimerkiksi Ruotsissa tasoissa maastohiihdon kanssa. (MTV- uutiset, 2015).

Tekijöitä, joiden ansiosta Kontiolahti on säilyttänyt paikkansa maailmancupissa ja kisaturistien suosikkina on monia. Ensimmäisenä tulee mainita sijainti. Ampumahiihto on todella suosittu urheilulaji Euroopassa ja etenkin Keski- ja Pohjois-Euroopassa. Menestyneitä ampumahiihtäjiä on tullut Suomesta, Ruotsista, Norjasta, Italiasta, Venäjältä, Saksasta ja myös Valko-Venäjältä. Edellä mainituista maista on erikseen mainittava Venäjä ja Valko-Venäjä, joissa ampumahiihto on todella suuressa suosiossa. Suomen sijainti on hyvä, sillä tänne voi helposti matkustaa mistä tahansa Euroopan maasta. Pitkän historian ansiosta eurooppalaiset tietävät Kontiolahden mc-viikonlopun perinteet. (Kontiolahti Biathlon 2022.)

Kontiolahti on ollut pitkään mukana kisakalenterissa, ja kisaohjelma on usein pysynyt samana, joten katsojille on jo tullut tutuksi kaava, minkä mukaan Kontiolahdella kisataan. Eniten Kontiolahdelle ulkomaalaisia katsojia kisaviikonlopun ajaksi tulee katsojia Venäjältä. Se on helposti selitettävissä Kontiolahden itäisen sijainnin ja helpon rajanylityksen takia. Venäläiset ovat myös aina arvostaneet suomalaisia ja pitävät kulttuuristamme. Kuitenkin vuonna 2022 Venäjän aloittama sota vaikutti asiaan, ja esimerkiksi vuoden 2022 lopulla järjestetyissä maailmancup-osakilpailuissa mukana ei ollut venäläisiä urheilijoita IBU:n (International Biathlon Union) tekemän päätöksen vuoksi, jossa Venäjän lipun alla urheilevilta evätään pääsy IBU:n alaisiin kilpailuihin. Yleisesti myös Venäjän kansalaisten liikkuminen ulkomailla on vähentynyt, ja sen myötä venäläisten kisaturistien saapuminen Kontiolahdelle tyrehtyi.

Muita Euroopan maita, joista katsojia saapuu paikalle, ovat muun muassa edellä mainitut Norja, Saksa ja Italia sekä paljon muita Keski- ja Itä-Euroopan maita. Kuten edellä mainittiin, Suomeen on helppo saapua, ja maan sisällä matkustaminen on helppoa. Tämän vuoksi Suomi ja Kontiolahti ovat sijaintinsa vuoksi säilyttänyt asemansa yhtenä ampumahiihdon fanien suosikkina kisapaikoista.

2.3 Aikaisemmat tutkimukset kisaturismista

Kisaturismiin liittyviä opinnäytetöitä on myös aikaisemmin tehty. Sandra Kiiskisen (2020) opinnäytetyö käsitteli kisaturismin kasvumahdollisuuksia Suomessa. Kyseisessä työssä Kiiskinen kertoo, millaisessa osassa kisaturismi on Suomessa ja millaisena tulevaisuus näyttäytyy. Kiiskinen toteutti työn aikana tutkimuksen, jossa hän selvitti kyselyn avulla Suomesta ulkomaille suuntautuvaa kisaturismia ja sen tulevaisuutta. (Kiiskinen 2020). Työssä tullaan tekemään samantyyppinen tutkimuksellinen kysely kuin edellä mainitussa Kiiskisen opinnäytetyössä. Tässä työssä toteutettavan kyselytutkimuksen avulla saadaan koottua kasaan tärkeitä tekijöitä kisojen katsojamäärien kannalta.

3 Tavoite ja tehtävä

Opinnäytetyön tavoitteena on esitellä syitä miksi Kontiolahti säilyttää suosionsa katsojien keskuudessa vuosi toisensa jälkeen sekä kasvattaa kisaturismin määrää Kontiolahden maailmancup-kilpailuissa. Tutkimustehtävänä työssä on selvittää kyselyn avulla tapahtumassa käyneiltä ja tapahtumasta kiinnostuneilta asioita, jotka vetävät tapahtumassa puoleensa. Syitä, jotka tulevat kyselyssä esiin, eritellään eri osa-alueisiin ja näin ollen saadaan selville mitkä osa-alueet ja asiat kiinnostavat Kontiolahdella kävijöitä. Kyselyssä kävijöiltä tiedustellaan myös asioita, joita parantamalla voitaisiin kehittää tapahtumaa asiakkaiden näkökulmasta sekä nostaa kävijämäärää. Nämä syyt eritellään osa-alueisiin ja

sen jälkeen perehdytään siihen, kuinka näitä asioita parantamalla voisi kehittää tapahtumaa kävijöiden näkökulmasta.

Apuna opinnäytetyössä käytetään lisäksi toimeksiantajalla jo olevia tietoja sekä taitoja liittyen tapahtuman suosioon sekä mahdollisia parannusehdotuksia, joita toimeksiantaja on laittanut merkille tapahtumista saaduilla tiedoilla. Lopuksi tässä opinnäytetyössä kootaan kyselyn avulla saatuja vastauksia sekä toimeksiantajalla jo olevia tietoja. Tämän avulla saadaan muodostettua kokonaiskuva siitä, millaisena kisaturismi ampumahiihtokilpailuissa näyttäytyy ja kuinka sitä voidaan myös ylläpitää tulevaisuudessa ja ottaa mahdolliset haasteet vastaan. Tämän lisäksi opinnäytetyössä esitellään myös mahdollisia kyselyn vastauksissa ilmi tulleita stadioniin liittyviä ehdotuksia.

Tänä päivänä ilmastonmuutos vaikuttaa suuresti yhteiskunnan toimintoihin, ja tämä on myös otettu huomioon tapahtumassa. Kontiolahden MC-kilpailuilla on Ekokompassi-ympäristösertifikaatti. Sillä tarkoitetaan, että tapahtumaa järjestettäessä kiinnitetään huomiota esimerkiksi energiankulutukseen sekä muihin ympäristön kannalta tärkeisiin asioihin. Tämä on osoitus siitä, että tapahtuma haluaa pysyä ajan tasalla tärkeistä asioista. Sen voi myös laskea yhdeksi tekijäksi, minkä vuoksi Kontiolahti vetää vuosittain puoleensa monia katsojia. (Kontiolahti Biathlon 2022b.)

4 Menetelmälliset valinnat

4.1 Toteuttamistapa

Aineisto kerättiin työtä varten Webropol-verkkokyselyllä (liite 1). Kyselyssä selvitettiin, millaisia yleisömääriä kilpailut saavuttavat, ja millaisia toimenpiteitä olisi tarve tehdä tulevaisuudessa mahdollisten suurempien ihmismäärien tavoittamisen kannalta. Kyselyssä tuotiin esille, mitkä asiat ovat jo hyvällä mallilla sekä mitkä vaatisivat jatkossa hieman enemmän huomiota Kontiolahdella järjestettävien mc-kilpailuiden suosion kannalta.

Kysely soveltuu hyvin tämän opinnäytetyön aineiston keruun tavaksi, koska sillä saadaan laajasti erilaisia näkökulmia liittyen työn aiheeseen. Tärkeä osa kyselyä oli saada mahdollisimman paljon vastauksia sekä kilpailuissa käyneiltä että heiltä, jotka eivät kilpailuissa ole vielä vierailleet. Näin varmistui mahdollisimman laaja kokonaisuus vastauksia, josta raportointi onnistui molempia näkökulmia analysoimalla.

4.2 Opinnäytetyöhön tarvittavan aineiston kerääminen

Kysely toteutettiin internetissä Webropol-alustalla sähköisellä kyselylomakkeella, jossa oli kysymyksiä liittyen kilpailujen suosion kannalta tärkeisiin asioihin. Kysely tehtiin sellaiseksi, että siihen pystyivät vastaamaan sekä jo kisoissa käyneet että myös he, jotka eivät vielä ole kilpailuja katsomassa käyneet. Näin saatiin hyvää perspektiiviä siihen, mitkä asiat ovat hyvin, mitä voisi parantaa ja mitä uusia tekijöitä kilpailut tarvitsisivat suurempien ihmismäärien tavoittamiseksi.

Työn kannalta oli tärkeää saada näkökulmia heiltä ketkä eivät olleet kilpailuissa käyneet, sekä heiltä, jotka siellä olivat jo vierailleet. Tämän vuoksi kaikki kyselyn vastaukset otettiin tarkasti huomioon lopputulosta tehdessä. Kysely julkaistiin verkossa, ja sen levittäminen tapahtui kyselylomakkeen linkkiä jakamalla sosiaalisessa mediassa. Sitä jaettiin laajasti monille eri ihmisille iästä tai sukupuolesta riippumatta. Kysely julkaistiin verkossa siksi, koska nykyään kyselyt ovat helposti siellä toteutettavissa ja niihin vastaaminen on vaivatonta. Alustaksi, jonka kautta kyselyä jaettiin, valikoitui sosiaalinen media. Apuna käytettiin perinteisiä sosiaalisen median alustoja, kuten esimerkiksi Facebookia, WhatsAppia ja Instagramia. Kysely levisi sosiaalisessa mediassa ns. puskaradion avulla. Nykyisen sosiaalisen median suosion vuoksi mahdollisuudet saada paljon erilaisia vastauksia olivat hyvät.

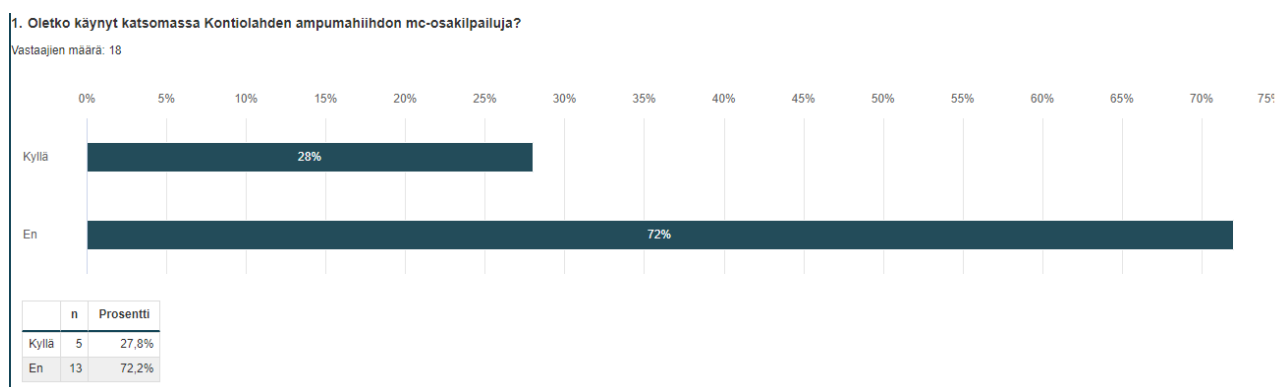
Kyselyssä tavoiteltiin myös siihen, että vastauksia saataisiin mahdollisimman monilta eri ikäryhmiltä. Vastausten odotteluun käytettiin aikaa noin 1–2 viikkoa.

Vastauksia kertyi lopulta hyvin, ja kyselyyn vastanneet vastasivat lomakkeeseen sopivan pituisella aikavälillä, joten vastaajia ei tarvinnut patistaa kyselyn tekoon. Kyselylomake oli kompakti, mutta samalla tärkeitä asioita sisältävä. Kyselyn täyttämiseen ei mennyt ajallisesti pitkään. Kyselylomake käytiin tarkasti läpi ennen sen jaon aloittamista sekä se myös testattiin. Testaamisessa kyselyyn vastaaminen vei aikaa noin 6–8 minuuttia. Analysoinnin jälkeen aineisto hävitettiin lopullisesti poistamalla sen verkko-osoite käytöstä ja nollaamalla kyseinen lomake ja sen kysymykset.

5 Tulokset

5.1 Kysely

Kyselylomakkeessa oli 11 kysymystä, pääosin monivalintakysymyksiä. Kyselylomaketta jaettiin sosiaalisen median kautta, aikavälillä 20.11.–27.11.2022. Kyselyyn vastanneet olivat satunnaisia henkilöitä, eikä rajoituksia tiettyyn ikä tai sukupuoliyhmään ollut. Ideana oli, että kyselyn avulla saataisiin monia erilaisia näkökulmia liittyen maailmancup-kisojen kisaturismiin. Kyselyyn vastauksia tuli 18 kappaletta, sisältäen vastauksia monipuolisesti sekä kilpailuissa käyneiltä ja sekä sellaisilta, jotka eivät siellä olleet käyneet.

Kuvio 1. Kilpailuissa vierailleet kisaturistit

Kyselyssä haluttiin selvittää, millaisia ihmismääriä Kontiolahdella järjestettävät maailmancupin ampumahiihtokilpailut tavoittavat sekä kuinka moni siellä on

vierailut. Kuviosta 1 ilmenee, että kyselyyn saatiin vastauksia sekä kilpailuissa käyneiltä että käymättömiltä, ja näin ollen opinnäytetyön raportointiin saatiin monia näkökulmia sekä mahdollisia parannusehdotuksia.

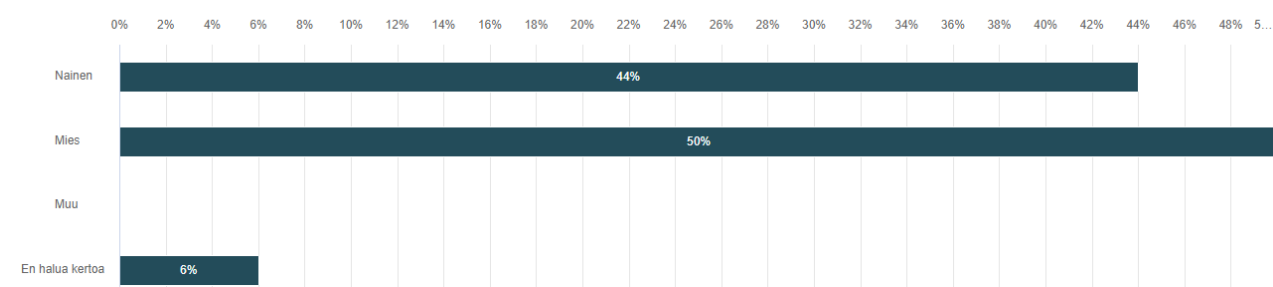
5.2 Vastaajat

Kyselyyn ei valikoitu tiettyä ihmisryhmää esimerkiksi sukupuolen tai iän perusteella. Kyselyyn vastanneet olivat kaikki satunnaisia henkilöitä, monista eri ikä- ja sukupuoliryhmistä. Tämä oli raportoinnin kannalta hyvä asia, koska saamalla vastauksia monilta erilaisilta henkilöiltä, vastausten sisältö oli monipuolista. Kyselyyn vastanneiden asuinpaikkakunnilla ei myöskään ollut rajoitetta vaan kyselyyn pystyi vastaamaan kaupungista riippumatta.

Kyselyyn vastanneiden sukupuolijakauma oli hyvin puolittunut. Naisten osuus vastauksista oli 44 %, miesten osuus 50 % ja sukupuoltaan ilmoittamattomien 6 %. Tämä kertoo siitä, että kysely oli neutraali, ja siihen vastaaminen ei ollut sukupuoleen kytkeytynyt.

9. Sukupuoli

Vastaajien määrä: 18

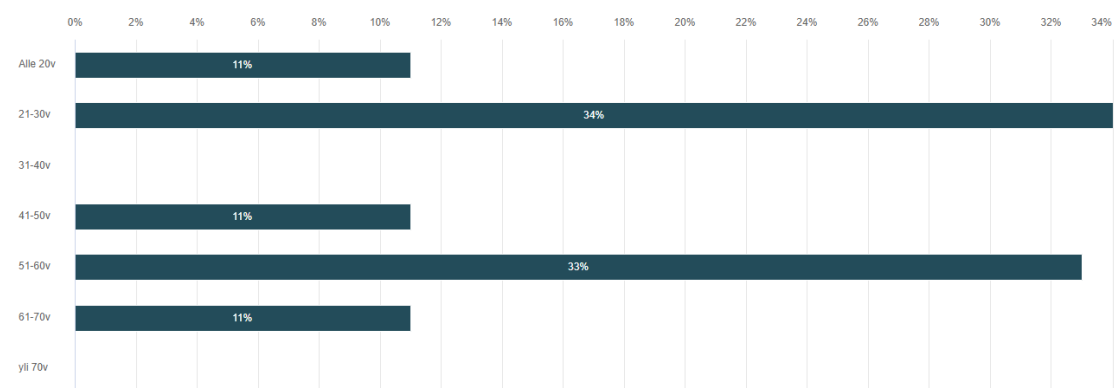
Kuvio 2. Vastanneiden sukupuolet.

Kyselyssä kysyttiin myös vastaajien asuinpaikkakuntia. Tämän perusteella voidaan arvioida, millainen tavoitettavuus kisoilla on. Vastaajista 1 oli Itä-Suomen ulkopuolelta ja loput olivat Itä-Suomen alueelta, erityisesti Pohjois-Karjalasta sekä Joensuusta. Tämän tiedon saatua, tulee kyselyn raportoinnissa ilmi, kuinka moni lähialueilla asuvista ovat käyneet kisoja katsomassa Kontiolahdella.

Kyselyyn vastanneiden ikäjakauma oli laaja. Kyselyyn vastanneilla nuorimmat ikäluokat olivat alle 20-vuotiaita ja vanhimmat kuuluivat ikäluokkaan 61–70-vuotiaat. Suurin vastausprosentti oli ikäluokalla 21–30 v. Kyseisellä ikäluokalla vastausprosentti kyselyssä oli 34 %. Myös 51–60 v ikäluokalla oli suuri vastausprosentti kyselyssä, tämän ikäluokan vastausprosentti oli 33 %. Ikäluokkien perusteella voidaan päätellä, että ampumahiihto ei ole sidonnainen johonkin tiettyyn ikäryhmään laajan vastausten ikäjakauman perusteella. Joissakin urheilulajeissa tämä saattaa olla ongelma, että on vaikea saada nuoria katsojia lajin pariin, mutta ampumahiihdon suosiolla siitä ei näyttäisi olevan huolta.

11. Ikä

Vastaajien määrä: 18

Kuvio 3. Vastaajien ikäjakaumat

Kuten kuviosta 3 tulee ilmi, vastauksia tuli monilta eri ikäluokilta, ja kuten edellä mainittiin, laji on tunnettu monissa eri ikäryhmissä.

5.3 Vastaukset

Kyselyn alussa kysyttiin, kuinka moni vastaajista on joskus käynyt katsomassa Kontiolahden maailmancup-kilpailuja. Vastanneista 28 % oli käynyt kilpailuja katsomassa ja 72 % ei ollut käynyt. Tämä kertoo siitä, että vaikka maailmancup-

kilpailut ovat suuri tapahtuma ja sen mediassa saama huomio on myös suurta, enemmistö kyselyyn vastanneista ei ole kisoissa vierailut.

Tulosten kannalta tärkeää oli myös saada tietää syitä, miksi enemmistö kyselyyn vastaajista ei ollut kisoissa käynyt. Tähän oli varattuna kyselylomakkeessa kohta, johon sai vapaalla sanalla kertoa syitä. Tavallisin syy siihen, miksi ei ole käynyt kisoissa on se, että kyseinen laji ei herätä kiinnostusta. Seassa oli myös vastauksia, joissa kerrottiin, että kisapaikan läheinen sijainti on unohtunut, vaikka kilpailuissa käyminen kiinnostaisi. Myös kilpailuiden televisiointi nousi esiin syynä, jonka vuoksi paikan päällä kisoja ei olla käyty katsomassa. Pääosin vastauksissa esiintyi kiinnostuksen puute kyseistä lajia kohtaan. Kyselyssä selvitettiin, mitä he jotka kisoissa eivät ole kisoissa käyneet, odottaisivat kilpailuilta. Esiin nousi muun muassa toiveita erinäisistä palveluista, tunnelmasta sekä yleisesti toimivista järjestelyistä. Vastauksia lukiessa ilmi tuli, että vaikka suurin osa vastaajista ei ole kilpailuissa vierailut, on odotuksia millaista kilpailuissa olisi vierailuilla.

Kisoissa käyneitä kyselyyn vastaajista 28 %. Se on selvä vähemmistö kyselyyn vastanneista, mutta kertoo siitä, että vastauksia tuli myös kilpailuissa käyneiltä. Kilpailuissa käyneistä 60 % oli käynyt paikan päällä kerran ja 40 % enemmän kuin kerran. Syitä kilpailujen katsomiseen paikan päällä oli muun muassa hyvä kilpailutunnelma, sekä talkoolaisena oleminen kisoissa. Tämä kertoo siitä, että Kontiolahden maailmancup-kisat ovat tunnettu hyvästä tunnelmasta sekä talkoolaistyössä oleminen kisojen aikaan kiinnostaa myös. Itsekin talkoolaisena olleena voin yhtyä näihin edellä mainittuihin asioihin.

5.4 Johtopäätökset

Vähäisten samaan aiheeseen liittyvien tutkimusten vuoksi tästä työstä tulee olemaan hyötyä niin kilpailun järjestäjille, kuin myös kilpailuja jo katsomassa käyneille sekä heille, jotka miettivät menevänsä kilpailuja katsomaan. Tietoja kerätessä oli tärkeää saada tietää katsojien kannalta toimivat osa-alueet maailmancupin aikana, ja missä olisi mahdollisesti vielä parannettavaa. Tätä

varten kyselyssä oli kohta, johon kilpailuissa käyneet saivat vapaalla sanalla kertoa omia huomioitaan. Hyvinä puolina esiin nousivat muun muassa bussikyyditykset stadionille Joensuusta. Tämä on hyvä palvelu yleisöä varten, koska moni kilpailuja katsomaan tuleva asuu Joensuussa, josta on Kontiolahdelle matkaa noin parikymmentä kilometriä. Positiivisena puolena kisoissa kyselyyn vastaajien mukaan on myös ruokailu tapahtumassa sekä oheismyynti. Kisoissa on tarjolla muutamia erilaisia ruokapaikkoja, joista saa perinteisiä tapahtumaruokia, joihin kuuluvat muun muassa makkaraperunat, muikkulautaset sekä erilaiset makeat tarjottavat. Oheismyynnissä tarjolla on kisatuotteita sekä muita paikallisten pienyritysten tuotteita.

Tässä työssä tehdyn tutkimuksen tulokset ovat verrattavissa hyvin Kiiskisen tutkielman tuloksiin. Kiiskinen selvitti työssään, onko kisaturisteilla muuta syytä matkustaa kuin kiinnostus urheilua kohtaan. Tässä työssä tutkimustehtävä oli samankaltainen, koska haluttiin saada selville, millaisia motiiveja Kontiolahdelle kisoja katsomaan saapuvilla ihmisillä on. Kiiskisen työssä selvitettiin, kuinka moni vastaajista oli joskus matkustanut ulkomaille seuraamaan urheilua. Kyseisessä tutkimuksessa enemmistö ei ollut käynyt ulkomaille seuraamassa urheilua. Tässä työssä trendi oli hieman samanlainen, enemmistö vastaajista ei ollut käynyt Kontiolahdella kisoja katsomassa paikan päällä. Edellä mainituista tutkimustuloksista voi päätellä sen, että yleisesti kilpailuihin matkustaminen ei ole niin yleistä, kuin esimerkiksi kotisohvalta niiden seuraaminen television kautta. Tutkimusten taustatietoja verratessa, huomaa että vastaajia oli sekä miehistä ja naisista. Myös ikäjakaumat vastaajien kesken jakautuivat tasaisesti molemmissa tutkielmissa. Kiiskisen tutkielmasta selviäviä vastauksia liittyen kisaturismin motivaatiotekijöihin, olivat esimerkiksi yhteenkuuluvuuden tunne sekä matkan hinta ja kohdema. Tässä tutkielmassa ilmi tuli hieman samankaltaisia vastauksia liittyen Kontiolahden mc-kilpailuihin. Yleisesti siis tutkielmien tutkimuksia verratessa tulee ilmi, että suomalaiset ovat urheilukansaa, mutta kisaturismi ei ole ainakaan vielä niin yleistä. (Kiiskinen, 2020.)

Kyselyssä kilpailuissa aiemmin käyneillä oli myös mahdollisuus antaa mahdollisia parannusehdotuksia liittyen kilpailuihin. Esiin nousivat esimerkiksi

lippujen myynti, alueen organisointi sekä viihtyvyyteen liittyvät tekijät. Kyselyssä tuli parannusehdotuksena ilmi lippujen myynnin tarpeellisuus porteilta. Koronan jälkeen järjestetyissä kilpailuissa oli tapana, että myytiin ainoastaan ennakkolippuja, mutta jo vuoden 2022 lopulla järjestetyissä kisoissa lippujen ostaminen tapahtuman porteilta onnistui.

Parannusehdotuksia tuli myös liittyen alueeseen, jossa kilpailut järjestetään. Kyselyssä esiintyneiden kokemusten mukaan alue on ollut hieman sekava sen suhteen, kuinka talkoolaiset ja yleisö alueella liikkuvat. Kyselyssä esiintyi myös ehdotuksia liittyen alueen viihtyvyyteen, esimerkkinä alueiden parempi aitaus, jotta yleisölle kuulumattomat paikat ja asiat olisivat kunnolla peitettynä. Edellä mainittuja asioita huomioon ottamalla yleisö huomioisi helposti heille tarkoitetun alueen, ja tietäisivät tarkasti missä he saavat liikkua, ja mitkä alueet eivät ole heille tarkoitettuja. Näin vältettäisiin tilanteet, joissa yleisöä eksyisi heille kuulumattomiin paikkoihin, jonka ehkäiseminen kyseisen kokoluokan kansainvälisessä tapahtumassa on tärkeää.

6 Luotettavuus ja eettisyys

Työn aikana otettiin huomioon tärkeät asiat liittyen työssä esitettyjen tietojen luotettavuuteen ja eettisyyteen. Näihin edellä mainittujen asioiden ohjeistuksiin on tutustuttu tarkasta ennen työn aloittamista, jotta ristiriidoilta voitaisiin välttyä. Työssä käytettävien tietojen luotettavuus tarkastettiin hyvin tarkasti ennen kuin niitä käytetään työssä. Muualta tulleet tiedot mainitaan lähteissä oikeanlaisten lähdemerkintöjen kera. Tiedot ovat eettisesti oikeita, eivätkä ne tule herättämään ristiriitoja. Tarkoituksena on siis käyttää tietoja, joiden luotettavuus on helposti jäljiteltävissä ja ne ovat asiallisesta näkökulmasta oikeita. Itse keksittyjä tietoja työssä ei käytetä, kaikki työssä esiintyvät tiedot ovat faktaa ja tarkasti läpikäytyjä. Lopputuloksesta tehtiin kokonaisuus, jossa esitettyjä tietoja voi tulevaisuudessa käyttää apuna myös muissa tilanteissa liittyen samaan aihepiiriin. Raportin aikana esitettyjä tietoja, jotka perustuvat kirjallisuuteen, lainattiin asiaan kuuluvalla tavalla, sekä tekijät mainitsemalla.

Työn aikana noudatettiin Arenen ja TENKin suosituksissa kerrottuja ohjeita. Työssä ei esiinny plagiointia ja työn aikana suoritettujen tutkimusten tuloksia ei käytetä väärin. Arenen opiskelijan muistilistaa liittyen opinnäytetyön tekemiseen on noudatettu sekä muistilistan kohdat on käyty läpi tarkasti opinnäytetyön aikana. Opinnäytetyössä noudatetaan eettisiä ohjeita ja ymmärretään vastuu jota prosessi vaatii. (TENK.)

7 Pohdinta

Kyseisestä aiheesta työn tekemisen perusteita oli se, että kovinkaan paljon ei aiempia töitä löytynyt aiheeseen liittyen. Aihepiiri on kokonaisuudessaan sellainen, että siihen liittyvästä tutkimuksellisesta työstä voisi olla hyötyä jatkossa ja sitä voitaisiin käyttää osana esimerkiksi turismin kehittämisessä Kontiolahden alueella. Työstä voi myös helposti jatkokehittää isompaa kokonaisuutta, jossa voi ottaa huomioon muun muassa Kontiolahden vetonaulat turismin kannalta sekä kuinka alueen turismia voisi kehittää. Työhön liittyen on siis monia käyttökohteita, johon sitä voisi hyödyntää, ja kuinka sitä voisi alkaa jatkokehittää eteenpäin suuremmaksi kokonaisuudeksi.

Isossa osassa työtä oli kysely, ja sen toteuttamista piti suunnitella useaan otteeseen ennen toteuttamista. Työn toteuttaminen ilman kyselyä ei olisi onnistunut, koska kokemuksien kuuleminen oli tärkeässä osassa kokonaisuuden kasaamisen kannalta. Vastauksia kyselyyn kertyi sopiva määrä työn tekemisen kannalta, ja myös tärkeää oli saada erilaisia kokemuksia sekä kilpailuissa käyneiltä että käymättömiltä. Lopputuloksena syntyi kokonaisuus, jossa käydään läpi kokemuksia ja parannusehdotuksia.

Lähteet

- Arene. 2019. Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset
https://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2020/AMMATTIKORKEAKOULUJEN%20OPINN%C3%84YTET%C3%96IDEN%20EETTISET%20SUOSITUKSET%202020.pdf?_t=1578480382.
 20.2.2023
- Visit Finland. 2023. Luontomatkailu.
<https://www.visitfinland.fi/liiketoiminnan-kehittaminen/tuotekehitysteemat/luontomatkailu>.
 21.2.2023.
- Britannica. 2023. Sports. Biathlon
<https://www.britannica.com/sports/biathlon>.
 20.2.2023.
- Business Finland. 2023. Luontomatkailu.
<https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/matkailun-edistaminen/tuotekehitysteemat/luontomatkailu>.
 1.2.2023.
- International Biathlon Union. 2022. Press Release
<https://www.biathlonworld.com/news/ibu-suspension-russia-belarus/4bbvlljBNtegpAQdauPHtX>.
 19.1.2023.
- Kiiskinen, S. 2020. Kisaturismin kasvumahdollisuudet Suomessa.
<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/346163/Kisaturismin%20kasvumahdollisuudet%20Suomessa.pdf?sequence=2&isAllowed=y>.
 30.9.2022.
- Kontiolahti Biathlon. 2022a. Kontiolahden Urheilijat. Seura.
<https://kontiolahtibiathlon.com/kontiolahden-urheilijat/seura>.
 25.9.2022.
- Kontiolahti Biathlon. 2022b. Tervetuloa ulkopuolelle.
www.kontiolahtibiathlon.com/kontioilahti-outdoor/etusivu.
 24.9.2022.
- Kontiolahti Biathlon. 2022c. Stadion ja latuverkostot.
<https://kontiolahtibiathlon.com/kontiolahden-urheilijat/seura/stadion-ja-latuverkostot>.
 30.9.2022.
- Minkkinen, T. 2020. Liikuntamatkailu – mistä on kyse?
<https://verkkolehdet.jamk.fi/propelli/2020/06/liikuntamatkailu-mista-on-kyse/>.
 20.11.2022.
- MTV Uutiset. 2015. Suomella 10 ampumahiihdon MM-kultaa – kotikisoissa tahmeaa
<https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/suomella-10-ampumahiihdon-mm-kultaa-kotikisoissa-tahmeaa/4841016#gs.o5gp80>
 25.1.2023.

- Olympics. IOC. 2021. International Biathlon Union.
<https://olympics.com/ioc/international-biathlon-union>.
20.2.2023.
- Suomen Olympiakomitea. 2023. Ampumahiihto.
<https://www.olympiakomitea.fi/huippu-urheilu/huippu-urheilutietoa/olympialajit/talvilajit/ampumahiihto/>.
25.1.2023.
- Patama-Huikuri, K. 2016. Tapahtumamatkailu ja sponsorointi. Case Himoslomat Oy.
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/111300/Patama-Huikuri_Kirsi.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
25.1.2023.
- Sool. 2022. Tapahtuman järjestäjän ABC.
<https://www.sool.fi/hyp/tapahtumat/>.
- TENK. 2023. Opinnäytetyön eettiset ohjeet.
<https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/Opinn%C3%A4ytety%C3%B6prosessin%20eettiset%20suositukset%20muistilistat%20opiskelijalle%20ja%20ohjaajalle.pdf>.
- Työ- ja elinkeinoministeriö. 2019. Yhdessä enemmän – kestävä kasvua ja uudistumista Suomen matkailuun.
https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161906/TE_M_2019_60.pdf?sequence=4&isAllowed=y.
1.2.2023.

Liite 1 Kyselylomake vastausten keräämistä varten

Kontiolahden ampumahiihdon mc-kilpailut

Hei!

Osallistuisitko kyselyyn, joka kartoittaa Kontiolahdessa järjestettäviä ampumahiihdon maailmancup-osakilpailuja.

Olen Tommi Turunen, 4 vuoden restonomiopiskelija Karelia-ammattikorkeakoulusta. Tämä kysely on osana opinnäytetyötä, jossa tutkitaan Kontiolahden ampumahiihdon maailmancup-kisojen kisaturismia. Kyselyssä kartoitetaan millaisia ihmismääriä kilpailut vetävät puoleensa, ja miksi katsojat paikalle saapuvat tai jättävät saapumatta. Kyselyyn osallistumisella olisi työni kannalta suuri apu ja merkitys. Kiitos avusta ja mielenkiinnostasi.

Opinnäytetyön ohjaajan tiedot:

Tuija Kainulainen

tuija.kainulainen@karelia.fi

Opinnäytetyön toimeksiantajan tiedot:

Kontiolahden Urheilijat

office@kontiolahtibiathlon.com

Ystävällisin terveisin: Tommi Turunen

tommi.turunen@edu.karelia.fi

1. Oletko käynyt katsomassa Kontiolahden ampumahiihdon mc-osakilpailuja?

Kyllä

En

2. Jos et ole käynyt katsomassa, miksi?

3. Jos et ole käynyt kisoja katsomassa Kontiolahdella, oletko joskus suunnitellut meneväsi?

Kyllä

En

4. Jos et ole käynyt kisoja katsomassa mutta olet joskus suunnitellut meneväsi katsomaan, mitä odottaisit tapahtumalta?

5. Jos olet käynyt katsomassa, montako kertaa?

1

2

3 tai useammin

6. Jos olet käynyt kisoja katsomassa kerran tai useammin, miksi?

7. Jos OLET käynyt kisoja katsomassa, mitkä asiat ovat sujuneet tapahtumassa hyvin?

8. Jos OLET käynyt kisoja katsomassa, mitä asioita tapahtumassa tulisi parantaa? (Itse kisatapahtumat, oheistapahtumat, kisajärjestelyt)

9. Sukupuoli

Nainen

Mies

Muu

En halua kertoa

10. Mistä päin Suomea olet?

11. Ikä

Alle 20v

21-30v

31-40v

41-50v

51-60v

61-70v

yli 70v